

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XV. De summæ & divinæ Trinitatis mutua dilectione: ex Hugone.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Quidquid verò de Filij nativitate diximus, vide ne forte & circa Spiritus sancti processionem eadem ratiocinatione querere possimus. Ecce & ista, si juxta humanam estimationem pensatur, humana rationi repugnare videntur. Si Spiritus sanctus cum Patre ejusdem potentia est, numquid & ipse potest quidquid & Pater potest? Numquid ergo talem Filium, qualem Pater gignere potest? An forte filium gignere potentia non est? & talem filium, qui omnipotens est? An forte non vult cum possit? Quomodo ergo eandem cum Patre voluntatis similitudinem, similitudinis plenitudinem possidebit? Multa in hunc modum, & penè innumerabilia circa Personarum trinitatem invenies, quae humana rationi non solum incomprehensibilia, sed etiam dissona reperies.

Multa inquam ejusmodi invenies circa Personarum trinitatem, multa ejusmodi in Verbi incarnatione circa substantiarum unionem. Quid, quæso, est, in quo humanitas & Divinitas unitæ sunt, ut una persona esse possint? Numquid aliquid quod hominibus est, vel aliquid quod DEI est: vel aliquid quod utriusque est? Sed si utriusque non est, quomodo in eo uniti possunt, quod ab alterutro alienum est? Si aliquid quod hominibus est, ergo creatura est. Si aliquid quod DEI est, supra creaturam est, & jam creatura non est. Si aliquid quod DEI & hominibus est, numquid ipsum utrumque erit, & utrumque non erit? creatura scilicet, & non creatura? Sed questio ista valde est intricata, & hucusque, quantum arbitror, non mota, & idcirco fortassis rectius suppressenda.

Sed de anima Christi quid dicimus, quam omnem gratia plenitudinem accepisse negare non audeamus? Nam quidquid Pater habet ex natura, ipsa accepit ex gratia: nam in ipsa habitat omnis plenitudo corporaliter. Si accepit omnem plenitudinem gratia, ergo & plenitudinem sapientia, ergo & plenitudinem potentia. Si ergo equalem sapientiam, equalem potentiam habet cum Patre (quod negari non potest;) numquid Patri equalis erit, & creatura Creatori coequali poterit? quod omnino fatendum non est. Sed si equalem sapientiam, equalem potentiam absque dubitatione habet, quomodo ei omnino coequali non valet?

Sed quid hoc de anima Christi dicimus, quando circa corpus ejus, juxta Fidei assertionem, multa credimus atque tenemus, quae humana ratio impugnat & impossibilia judicat? Quando Corpus suum Christus discipulis suis distribuebat, numquid seipsum suis manibus portabat? Numquid idem ipse erat qui portabat & portabatur, idem ipse qui dabat, & qui dabatur? Quando à discipulis sumebatur, dentibusq; terebatur, numquid laedebatur? An forte in eo quod dabatur impassibilis erat, sicut & invisibilis erat, quamvis secundum id quod dabat, sicut visibilis sic & passibilis erat? Numquid ergo unum idemque corpus uno eodemq; tempore erat visibile & invisibile, passibile & impassibile? Et vide hoc quàm sit incomprehensibile, & videatur esse impossibile.

Vide quàm multis in locis idem Christi Corpus quotidie consecratur & habetur. Numquid ergo per partes dividitur, ut in tam multis locis habeatur? Quomodo ergo ipsum erit verè impassibile & verè incorruptibile? An verò cum sit per tot loca dispersum, ubique manet integrum & incorruptum, & omnino indivisum? Si igitur attendas in quàm multis locis sit, in quàm multis locis per eandem sanctificationis virtutem esse possit; quo te, quæso, tua ducet cogitatio, nisi ut unum idemq; corpus videatur tibi in infinitis locis esse posse, & hoc sub tempore uno? Sed vide idipsam quàm sit non solum contra proprietatem corporum, verum etiam supra omnem proprietatem finitum.

Si igitur tam in comprehensibilia sunt, tam incredibilia videntur, quæ de Corpore Christi veraciter creduntur, quanto magis illa, quæ circa animam Christi considerantur, omnem humanam rationem longe excellentius supergrediantur? Incomparabiliter tamen sublimiora sunt quæ circa Personarum trinitatem consideranda occurrunt. Eiusmodi itaque animæ quæ videntur humana ratiocinationis assidue non solum excedere sed insaturare, rectè quidem asseruntur ad secundum Cherubim pertinere.

Rectè itaque dictum est, quod ea, quæ maxime considerantur circa divina substantia unitatem, pertinent ad Cherubim primum; quæ verò considerantur circa Personarum trinitatem, maxime spectant ad Cherubim secundum. Ad quintum itaque genus contemplationis pertinet consideratio prior: ad sextum verò, & ipsum ultimum, consideratio posterior. Hactenus Richardus.

CAPVT XV.

De summa & divina Trinitatis mutua dilectione: ex Hugone.

HUGO Tomo 3. lib. 7. cap. 23. Sed quia tres, inquit, Personæ in Deitate unæ credimus, superest ut quod de qualibet harum dicitur, utrumque etiam de aliis dici possit inquiratur. Dictum est autem, quod Pater amat Filium; restat ergo, ut consideremus, an pari modo dici possit, quid Amor Patris & Filij amet Filium, quid Filius amet Patrem, quid Amor Patris & Filij amet Patrem: item quid Amor Patris & Filij amet se, quid Pater amet Amorem suum & Filij, quid Filius amet Amorem suum & Patris: postremo utrum quod unus & idem amor est quo quisque amat seipsum, vel ad invicem quisque alium. Sed hæc facilius inveniemus, si ea quæ jam dicta sunt ad memoriam revocemus.

In supradictis enim rationibus asserimus, quod DEVS prima causa est & origo bonorum omnium. Eo autem, qui fons est & principium omnium, excellentius bonum nullum esse potest: summum igitur bonum DEVS est. Beatitudo autem nusquam rectius quam in summo bono collocatur: DEVS igitur fons, & proprius principaliter beatus est. Beatus autem quomodo esse potest, cui id ipsum non placet quod est? Quisquis igitur beatus est, & seipsum diligit, & id quod ipse est diligit. Si igitur Pater & Filius, & Amor Patris & Filij unum sunt, & unus DEVS sunt, cum in sola DEO vera beatitudo sit, necesse est, ut & quisque amet seipsum, & ad invicem quisque alterum. Neque beatitudo veraciter dici posset, immò potius summa infelicitas foret, si per contrariam voluntatem se dividerent, & per eandem naturam ab invicem separari non possent. Sicut igitur natura unum sunt Pater & Filius, & Amor Patris & Filij, ita quoque voluntate & amore unum non esse non possunt. Vno amore se diligunt, quia unum sunt; nec aliud est quod quisque amat in altero, quàm quod quisque amat in seipso; quia non aliunde est quod quisque est, quàm quod alter est. Quod Pater diligit in Filio, hoc idem Filius diligit in seipso; & quod amor Patris & Filij diligit in Filio, hoc idem Filius diligit in seipso. Item quod Filius diligit in Patre, hoc Pater diligit in se; & quod Amor Patris & Filij diligit in Patre, hoc Pater diligit in se. Item quod Pater & Filius diligit in seipso, hoc Pater diligit in se. Item quod Pater & Filius diligit in seipso, hoc Pater diligit in se. Et quod Filius diligit in seipso, hoc diligit in Patre & in Amore suo. Et quod Amor Patris & Filij diligit in se, hoc diligit in Filio & in Patre. Hæc Hugo Victorinus.

Summi bonum cogitari solet, ubique emanatione personarum.

Sex conditiones consuetudinis huiusmodi admittuntur in m.